Euzkadi

AZALPENAK

(Agur Jaunak, agur t'erdi)

¡Agur Jaunak! Euzkadi guztijak agur tuten zaitubeze, Gernika'ko Zugatza'ren itzalpian. Amaikatxu giza semeren leyak eta zaletasunak dikurz zugatz onek. Iparragirre or dator eta txapela kendurik abestuten dau:

"Gernika'ko arbola
da bedeinkatuba..."

Eta bere abestijan eztau benetako maitasuna baña aitortuten. Mundu guztijan euzko zugatzak bere igalijak zabaldu dagiz ala, nai dau. Orra geure demokrazijaren ekarija. Erri onek eztau iñoren aurkakorik gura. Eman da zabalzazu, munduban frutuba...

Eta atzian agertzen da beste gixon guren bat. Argijak jodautsoz begijak eta bekokija. Zugatz doneari begira geratu da.

Aren ganian gurutz deuna geure Goiburu ikusi dau. Zugaitz ori zar, sendo sindua da, Bizkai'ko legijak lakua. Orra or Arana Goiri'tar Sabin ek ikusi ebana Gernika'n.

~~Eurrez euzkotarrak storri dira orzane eta guztijak antziñako legi deunez itzala~~ betestu dabe. Eztago geure artian Zugaitz baxen aña oroigarri daukon gauzarik. Gomuta minenak dakargu, askatsun xiak darabillelako.

Agur jaunak, jaunak agur, agur t'erdi. Euzko errijaren agurra dozube. Gaur pozik goratuten zabezen eran, bijar agur ori egingo al dautsube, barriz ona zatorzenian, aintzazko gurendagaz batera. Eta ez aiztu abesti orretan Jinkuak egiñak garala orok diñogu Zu ere bai, nire ere. Ba ña gaur abesten dogun eresi onetan beste gauza gogor bat badago. Jaunak emen gire. Bai emen gara, guztijak zubei gogor egiteko, zebekin Madrid era juateko bar bada.

Agur Jaunak abestiagaz arrera ona egiten yaken lenago geure pilotari ayeri, gaur ezta arrera, agurra baña. Bijak indar bardiña.

Bijotzak ikututen dauskuz Gernika'ko zugatz onek eta ertaigu zelan agertu geure poza. Ekara naikotuko Zugatz o nen abarrak barrrio munduban zabalduta ikusi arte. Beste errijen abestijetan baten edo baten aurka egiten da, emen ostera ez, emen bendiziñozko itzak bakarrik diñoguz. Eman da zabalzazu munduban frutuba. Orra demokrazijaren itzik ederrena.

Agur jaunak, jaunak agur,
agur t'erdi.
Denak Jinkuak eiñak gire,
Ni ere bai, zuek ere.
Agur jaunak, agur t'erdi,
Emen gire.

Abesti onen oiñak erian dagijelaalde orotara euzko errijaren berbizkundia. Aranba geure Irakasliak erakutsi euskuban berpizkundia, ez erdizkoa. Aldunak ixan zaitezala, emen batu garan oroen ordez agertu dagixubezan geure askatasun zaliak. Ezkara jopubk, eztogu ixan gura.

LAUAXETA.

Euzkaldun Salerosleai

Idazle gorengo askori zor, euzkel atal onek lortu daben edertasunak iraun dagian EUZKADI onek euzkerazko iragarki edo anunciOak emetik aurrera agertuko dauz. Bazotxak gura daben zatian edo tamañuan eta guradaben eran agertuko dira, baita bakotxak gura daben egunean bere.

Onexek izango dira saneurri edo presiuak:

Illean iragarki bat, lerroko edo lineako, 0,75 laurleko.
Astean iragarki bat, lerroko, 0,50.
Astean iru iragarki, lerroko, 0,40.
Eguzoro iragarki bat, lerroko, 0,30.

Guztiak oarluten dagoz iragkerra izan daiten. Orrela luzaroagoan txindi emon bearra bere txiarkia izan daitela lerro gitxikoa, iruan dagile iragarkiak.

Iragarkiak eztazu zabaldu bearra lerro askotan eukiten, sarri agertzean baño.

ERIJETATIK

GATIKA'TIK

IZPAR BELTZAK

Joan dan ostelenian il zan, eta astearteian obiratu eben erri onetan danen maite izan dan Bilbo'tar Jona G. B. Laguntzen dotegu aren ama anai eta sendi guztiari euren oiñazebetan, geure zotiña emonik.

BERRIOTXOA'TAR BALENTIN EGUNA

Lengo asteko larubatean izan zan, geure anai Euzkadi ain maite izan eban Berriotxoa'tar Balentin Doutsuaren eguna, eta ikusirik lurreko arazoetan esta gabiltzala oraingo aldian, sendatu gendun urrengo igandearako egun orren azalpena. Baita oneraspen andagaz egin zan jai ori, batez bere bertako Eleiz Gaztediko mutillak, zein euran burutzat daukan Deun orrei etoiz alaiak egiñik eta beste abesti ederakaz onetsi eben, eta bertako jaupari bunak azaldu eban argiro Deun andi orren bizitza, eta onetara eskatu bear dautsagu uztiok Bizkaiko garenok geure Jaungoiko eta lege zarren alde. Bizkai'ko semeri, aldendu daizan ekandutzaz gurtiaberri onetat, eta indartu daitezan asaben ekandu garbi eta ederrak.

JAUPARI BARRIA

Joan daku ainbat urte igarota gustiak geure ustez maite izan dagun Jaupari Gangoitar Jaun Iñaki. Opatzen dautsogu ona geratu dan Arrieta'ko errian, utegu maitatuko dabela an bere, gaur erri onetan ain maitez izan dogun moduan dala malko andia artu dogu, eta orrgaitik sori onak opatzen dautseguz, etsan dadila ain maitea, ain leges, ain oz eztorri dakun Bilbao'tar Jaun Julio Jatabe geure uzo erriko semea, etorri ahina opatzen dautsegu Jaupari gazte onei.

NESKA IKASTOLAN

Joan dan igandeko jaupa nagusi ostian neskaren ikastolan egozan erriko Udal eta beste asko, bertako neskatxuak urtaro egin dabezan lan politak ikusteko politak bere politak ziran. Ain gerapiziran pozik neskatzu guztiak. Eskerrak ordu on auran irakasleari, eta emontautsegu jarraibidea orain arteko legez arrera bere, eta zori onak.

ZEANURI

NASKALDIJA

Errotaetxe'tar Iñaki jauna'ren sendia emen Zubiateko Jauregian aurkitzen da.

—Bilbo'tik etorri da Oleaga lege-gizon sendia.

—Muxike'tik etorri ta agurtu dogu emen Etxebarria jaupacia.

—Plaza'ko ikastolara irakasle barri etorri zan lengoan.

GAUR GERNIKA'N

Emengo Udal gizonak asmua artu eben batzarrera yoateko. Bertan batuko dira, a don edo Dipotadu urten dabenak da euzko araudien alde... Garrantzi andikoa izango da re millaka asko yoango da eta orretara egun gitxi barru J. I. Madrid'leko batzar-tokian geure eskubide'en alde itz-egingo dabena'ri entzuten. Egunotan izparringi danak egin dabe azalmena izango diran jayak ta abar.

URKIOLA'RA.—ARRATI'KO BIDEZKUNDEA

Gar andia agertu dei emen. Andoni Deuna ikertutera yoateko. Bazotik zear da bilbeletan be oste andia izango da gaur.

UME BAT TXIMIST BURDIAK IL

"Gartzen" ixena eukan iru urteko mutikoa bitxabale'an alde batetik bestera igaro'kezan. Bere guraso Manterola'tar Polendin ta Gortazar'tar Generose'ri baidakie laguntzen dautsegule ain atsekabe andien.

KAMIÑO'KO ITURRIE

Oso datore ipiñidabe egunokaz konpondute.

—Ugarritza da Getxo'ko endore en arpidea bidaldu dogu Bilbo'ra.

BASERRITAR BAT.

ERMU

EMAKUME ABERTZALE BATZA

Uri onetan ere, eraldu dute emakumian batzun au, leno egun batian, bildu ziran gure Jel-aretuan, emakume pilla eder bat, ogeta amar-etik gora, eta lenbiziko egin dutena da, Bazkuntza Artezkaria autu onela. Lendakaria, Egaña'tar Imanole.
Idazkaria, Erkizia'tar Enkarne.
Txindi-zaina, Bengoetxea'tar Piedade.
Artezkaria, Orbe'tar Miren.

Onez gañera euren batzarrian erabagi zuten, Jel Batzokiari Ikurriñ berria egitia, ontarako ere, autu zuen batzorde bat.
Bengoetxea'tar Kepe.
Agirre'tar Miren.
Izagirre'tar Lukee.
Unamuno'tar Elade.

Jakitun zaude aberkidiok, nortzuk diran batzordeko, eta euretatik bat, ondoratzen danian lakizu, zer egiñikzun daukazu gertu eskupekua, onda betetan dozu zige egin kizun ura.

Gañeko nere izparretan juango naiz eramaten onen zertzeladak.

UGARRITZA'REN ALDE

Jakitun gaude guziok, nolan itxu geratu zan, aberkide gazte urau, atzerritar zital baten zitalkeriz, zauritu zan, eta beran nolan arkitzen dan, laguntasuna bearrian dago nola demontre ukatu? ein bada. Aberzaliak irikita dago arpidia batzokian eta zan izena utsa, ezin lezake aurkitu. Asko ez bada, apur bat, eman aberkide gaxo orren alde.

GAUR GERNIKA'RA

¿Zenbat aberkide besartuko ote dira gaur Gernika'n? nik ez dakidana da au, baña bai badakit, gaur aurrerakada andi bat egingo dalena gure Aberriak: an ospatuko diran jayak, guztiz ederki eralduak dira, gaur egingo dautzagu, agur andi bat, gure aldunari'an Madrid'en.

Lege-etxe-edo (Congrezuan) eskatu dagijen, gure, Askatasuna, gu, len 1839'grn. aurrerarte izan giñan les aske izan gaitian; aldnak, ez bildurtu, aurrera eraman, egijagaz zuaz eta.

AGIRRE'TAR JOSEBA ANDONI'RI

Txoko onetan ere izen errezkeda, eder bat bildu dogu, gure Aberkide andi oni, egingo dautsen makilla eder ura eramateko.

ERMU ZALE.

ALDUNAK

Euskal erriko aldun autuak
urzeratu yatzu eguna,
aberri alde argi ta garbi
iza egin biar dezuna;
jaungoikuari eskatukotsau
zeuentzat laguntasuna,
albait ariñen jaritxi dairun
Euzkadi'n askatasuna.

Euzkotar danok ipini dogu
itxaropena zeuetan,
eingozuela Euzkadi'n alde
egijaz eta benetan;
ez sartu zeuek Ebroz andiko
errijen arazuetan,
bestela arrapauko zaituez
euren sare nastauetan.

Madril aldian izango dozuz
sofista-zarrak ugari,
baña zuek bildur bagarik
eutsi beti egijari;
berezko arrazoi argijagaz
lagundu zeuek alkarri,
egijak beti irabazten dau
eutsi erkero berari.

Ludia fenen sortu zanetik
jaunak geutzat eskiniya,
Aitorrek jarri zuan lenengo
Euzkadi'n bere sendija;
bera jaubeinda ondorenguai
itxi euskun aberrija,
gañera berriz ezaugarritzat
bere euskera garbija.

Aitorren seme danone dogu
tronkal au geure geuria,
daukanak emon gura ezbadau
artu bakotxak berta;
beti gertuak egon ezero
eldu deiñian eria,
nor ez da izango une orretan
benetako gudaria?

Fenizitar da grezietarrak
garai lari Ebroz arutz,
euretatik iñok exiban
irabazi Ebroz onuntz;
Erroma tarrak bere naizuen
indarrez sartu geuganutz,
baño euskotarrak gertu egozan
jasota lau buru goruntz.

Ludi gustija buztarri pian
sarturik erromatarrak,
bakar bakarrik buztarri barik
bizi ziran Euzkotarrak;
berreun bat urte eta geijaun
euraen gudari zarrak,
Ebroz andikan erein zituen
euren ekandu zantarrak.

Zesar Augusto gizon altsuak
gudaritza aundijakin,
uste bagako atsekabia
artuban euzko tarrakin;
geure asaba aien antzean
batu gaizan alkarrekin,
ikusi daijen bariro bere
zartuten danak gurekin.

Agur aldunak ondo ibili
erkaltza berri orretan,
zeuen ixenak idatzi dogur
geure bijotz barrutan;
zeuen lan onak idatzikogur
Euzko izparringietan,
ziur jakiñak egon ditezen
uri ta baserrijetan.

GARATE'TAR J. M.

ABADIÑO'TIK

Lengo igandian irigarrita egon ziran umeen kistar ikasbideko azterketak izan ziran. Guztiak erantzun eben. Ikastoletako irakasliari eskerrak emeko umeok kistar ikasbidian be gorenengo mallan dagozala ezan geinke. Uriza'tar Yoseba, Astigarraga'tar Yon eta Iñaki, Gaztelurrutia'tar Bingen, Usabel'tar Imanol, Kastillo'tar Andresa. Urriz'tar Karmen, eta Zabala'tar Andoni euren alkar izketa eta bakar izketak osoro ederto egin ebezan. Ta abestu? ¡A! abaizan ondo bigun abestuta. Angeruari baixen eurari entzuten egon giñan. Isasmendi'tar Gotzon yaunak, ondo gertaute euki ditus umeok, olan abestuteko. Kamara'tar Yoseba, abade ikaslea, eta osoro beargiñak alkar izketak polito eraldu zituan.

LUISTARRAK

Dagon illar z'an Ikurriñen onespena data abestiak ikasten gogor diardue. Garbeok, oraingoan, gauza izugarrien bat gertu biar dauskue. Ango gaubeko abesti ta oñuak Mariana eta Akilinak goien daukezan ardiok be uxatu biar dituez. Bien artian, abestiok entzuteaz, yantzaldi ikusgarriek egiten ei ditues. Ikusi gurako gunke ate zulotik baño, ezpada be, zelaio patxada dauklen "edade" orretan yantzan egiteko.

AZTERKETAK

Mendiola eta Matianako ikastoletan, asteleenian izan ziran. Gustia ederto egon eiziran. Endorea, abadea eta idazlarie, Zuria'tar Kepa yaunak, astertzen ibili ziran. Bazta, kistar ikasbideko asterketan be, Bayaya'tar Soteřo, Ardantza'tar Ipolito, Iturriza'tar Lino endore yaunaz, nai burutan gon ziran. Olantxe erriko agintaficek erazuztzi ona emon biar dabe.

GOGO-IÑARKUNAK

Iñarkunak egin dituan neskatillak, beste erri batzutakoakaz batuta, Urkiola'ra ioango dira gaur daukie.

GAZTELUARRAK

Martin deunaren eguna guztiz alai osatu dabe. Euzkadi'ko ikurriña gorengo puntan ei egon. Oneik mutillak Euzkadientzako. Daniel, Federiko, Iturralde, jelzale zintzoak, dira gero. Yarraitu mutilak bide orreri. Euzkadi'ko areriok be amurrin barik daukazez eta. Tamalgarrie da gelemeak amaren aurka ioatea, baña ez ingo yako ba.

NASKALDIJA

Bilbo'ko udalak, Peña'ko irakaslari. Federico Gazteluko izentau dau. Zorionak. Gaztelu-Iturri'tar Cipriano eta Ania'tar Castildo abadiak, egun batzuk igariten etxeratu dira. Ondo etorriak.

Datorren igandean Kistobal deunaren jaiak eta beste gauza asko idatziko daguzudaz.

GAZTELUPE.

ELANTXOBE

ARPIDEA

Erri onetan edegita egon dan arpidea Getxo'ko endore jauna'ri bastoi bat erregalatzeko. Zarratuda, eta erri guztiyak ondo jarraitu dautzio arpide orre ri. Eskerrak erriko emakume anderaño'eri euren eskabidetako lana gaitik, bardiñ emoliori olan erakutsi dabelako aberriyaren maitasun utsa.

ERIYOTZ TAMALA

Arretuta lotu gera, izparringi onen bitartez yakin doganian, geure erritar muttill izan dan Beitia'tar Joseba-Domeka Bilbo'ko errekan ituota topa dabela, benetako abertzalia zan bera, eta izparringi onetako Euzkel Atalian sarri idatziban "Goikiri" ixen ordia dabela. Igazidan asteleenian egin ziran aren gogo alden elezkizunak eta notiña ugari eldu zan euretara. Yaungoikuak emongo al dautso toki onbat Donokiyan, eta irakurle maitiak otoi egin daigun aren gogo aldez. Goyan Bego.

Baita igari dau illaren 24'il zan Zabalbeaskoa'tar Iñaki, erri onetako oskiña izana. Aren sendi maitiari laguntzen dautsegu atsekabetasun aundiyenian. Goyan Bego.

ARGIRATU EZ

Igazi dau astian biaidu nitusan izparringi onen banakolera Lekeitio'ko yai ederraren izpar batzuk eta ez dira izan argiratuak. ¿Zer yasg da? Larregi izan eta luzak dira.

OGOÑOPE.

Tokirik ez lagun.

Euzkal-Orrian Iragarkiak ipintea, euzkaldunen artean eta salerosleen artean alkartasuna eta ondo-gurea zabaltzea da.

TOLOSA

Gipuzko erri bazterretan, maiz nabaitzen da aspaldiandik Aberri deia, askatasun gu da irrintzia.

Baserritar zintzo etxean garbietan iñoiz ez bezela "Gora Euzkadi" nabaiturik, Aitzkorritik asi ta Ernio bitarteko baso zelai ezer igarotako Sabin'en irudiak (euzko gazteriak biotzean daramakina atsegin) dardarkatutako euzko mendi baserritar gain agintasuna deritzait. Abendaren taupada leunenak mendi sabelian bai daude; mendiak jasotzen bai ditu euzko izlarien sugarrak, eta gutxiena uste, irtetzen dira mendi semietara, baserritar biotz-biotzera.

Ez da beraz arri sabelean gaitzen euzko mendigoizaleak jaurti oi duan Aberri del irrintzia, erne baño lur goxo emankorpean.

Baserritarra mendi albotik urruntzen etzaigun bitartean gure-gurea da, emendik eta geiago irtengo da bere aotik euzko biotz atseginetzaile deadarra "Gora Euzkadi".

* * *

Euzko mutikotxo mintzo zoragarria, antziñan ez bezelako ikasgaiak entzun dituelako edo, abertzale xamara deritzait. Mutikotxoa biotz bera da, lur goxo emankorra.

Aundi zale, irudipentsu... guda, sorgin ipuin ziñeskaitz sortzalle, edestia atsegitena zaio. ¿Ez ote zaio edestia bide sortu ote zait mutikotxo azkori abertzaletasun arra? Kezka gabe baieztuko nuke.

Igasitako aldietan edesti maltzurren bat edo besten baño, sail zan zumatzea. Euzko edestia illun zan, oso illuna gañera: baizuen batzuri eritzaren nosk atsegin egiztuen bidean. Ordez, gaur zati aberats zeko euzko edestia argitaltzerik.

Urteak aurrera. Euzko alderdi Jeltzalea deritzaiona edo jaio zan: pillatxo bat bado ez asieran, altzuena gaur orda, eta alderdi orren irakaskizunak bide sortu ere makiñabat abertzale. Eta gaurko mutikotxoak ikastolan ez ikasi arren, gurasoengandik, edo anai lagunengandik etzeiete ezesaguna euzko edestia: Ortxe euzko mutikotxoa abertzale izate zergatia.

Euzko edestiak baldin biotzik mugituko badu, bai mutikoena beintzat.

¡Mutikotxoan Aberri edesti jakiteak, euzko abenda ez dala ilko digu! Gaur geugan, gurasoak, anai edo adixkide bide, mutikotxoak esagutu bear dute Aberria. Biarko egunean ikastoli guzitan euzko edestia erakutziko danean, biotz amaituko ez dan deadarra entzungo dutz euzko mendiak.

¡Gora Euzkadi!

UZTURRE.

OTZANDIYO

EGURALDIYA

Ederrak benetan egiten deuskuz aldi onetan. Jentea ozi dabill jaijak eldu orduko etxeko zeregiñak egiten. Bedar sartze eta emparau onelako lanak bere aurrera duaz. Aupa mutillak, ondo gertau zaitxez ta.

JAIJAK

Beste urteetako antzera, aurten bere salasun andija dago erri onetan, deun Marinaren egunerako. Erbestean zagozen erritarrok, badakizue beste urteetako gauzaz ganera, aurten eta deberri eder bat izango dogula. Orregaitik ba zertan ezanik ez, etorri, zetik egiñ bagarik, zenbatugeiñtzala geure artean.

EUZKALTASUNA

Erri onetan ederto izan dira aurtengo auteskundeak, ba ezkertarrak, amar aurtarki baño ez ebezan euki, eta euzko euzkal erriyagaz erregenaz daguzan-ak direla zertan ezanik bere ez. Biar bada onek zer dan eta ezaten noe. Lenengo erri onetan atsegiñ ezpazagoze, erbestera juan. Bigarren, erbestera yuan, ta euzkal erriyan tokirik ez padago atsegiñ izateko (aurra dagonalez barriz etzate atsegiñ), Ebrotik arantza juan, bada an jente asko biar dabe bertan dagozan lur gorriyak atxurtuteko ta. ¡Guztiz dala ezan leike euzkeldun bat bere ixatea, bere aberriya saltzen! Benetako gixonak baziña, egota ezta ordu bere, etxeandik erriyan ezé euzkal erriyan bere egingo.

Ezkerrik asko egiten onetan lana zintzo egiñ dozuen guztiyori, batez bere Bizikai analyari. Gixon onek, auteskunde orok daukien garrantziya ikusirik, etxian egun kiezan belbil biyak, erriyaren eskuetan jarri ebazan. Askerrik as-

ERRITARRARI

Bakarrik mementu bat gogoan yarri ta ikusten da geure aberri onek igaroten dagoan estu aldiya. Gaur Gernika'n batuko dira geure aldunak etxukuteko erriyari euraen jarrai goguak erriyari agur bat egiñagaz. Etzi barriz Madrid'a duaz, geure naiyak bete eta euzkal erriyaren gurari eta errasoiaren billa. Oraindik ez dakigu zer erantsun izango deutsien. Baña txarra baletor bere, zoli izan biar dogu geure nagoziyak diadar egite en dabenerako, eta biar bada geure odola emoteko, geure erriyaren aurka eta geure asaba zarraren oituraren aurka dabiltzazanak garbituteko. Jaun Goikua eta Lege Zarrak geureak dira eta geuretzako izan biar dabe. B... emon gura ezpadabe.

ANDIKONA.

BASAURI'TIK

JEL-IZPARRAK

Aspalditxuan darabiltzez sutsu lanean erri onetako jeltzaleak, Euzko Gaztedija apaindutelo banak amaitu gurarik, albait ariñen irigi-kundea egiteko asmuagaz.

Ia ba abertzale maiteak, jarraitu zintzo geure kabi ori eder ta polito apaindute irigi arte. Ez egin lorik, lo, len egin dogu naiko, itxartu ta atara kelmenok, alperrik euki barik, alperkeriak eta itxutasunok galdu gaitu oñarte be. Ez dogu biar alperkeriarik eta lotsenik geure gurarien dana... yagon eta goraldutako.

JEL IKURRIÑA

Belarrietara eldu yatanez ikurrin ederren bat egiten darabiltzez emakume bat edo bi Euzko-Gaztedija'ri saritutko zabalkuntze egunean alan da egun bikañan itxaropena dauku erri onetan be laster. Iza ba, bizkor bizkor danok-danotara bizil emoten badotsagu geure aberri maite oneri zauritutta eukidogu azpaldixuan eta.

ITZALDIA

Datorren larunbatean daukogu itz aldia Euzko-Gaztedijan, lelengor gudari, Españako bakaldunan agindoz yoan ziran mutillen urte beteak dirala ta egun tamal garriek Euskel errientzako ziran eurak, 1876'ko urtea, urte itzuugarria. Ondo gomutetan dira gure gurasoak, ordurik ona makinebat anai eder galdu degu atzerri gudaketan orduko itsugarian erruz.

GERNIKA'RA

Datorren igandean Gernika'ra yoateko gogo andia dago erri enetan. Notin asko yoango garala uste dot.

BASATXORI BAT.

EGIJA

"EUZKADI" geroago ta ederrago ikusi nai badozu, bijarko itxi barik, gaur arpidedun egin zaitez.

BILBAO'TIK

GERNIKA'RA

Bijar igandez, Gernika'n ospatuko diran jai ederren barri jakin zan orduko gar aundija zortu zan emen euretara elduteko, ta zenbat eta eguna urrago, garra biziago jagi da. Alan da ze bijar igandez Bilbao'rik erdija an izango da tutarreo batean. Ikurrin, aurresku, mendigoizale ta iñor eztago emen geldituzeko; alde guztijetan ezda entzuten besterik Gernika'ra txango gertatzea baño, batzuk tarrantetan, besteak burtariñetan ta geijenak bultzi berarizkoetan eta abar. Ezta ardura izan da num. Arazua igandian Gernika'ra eldutia da.

Bai dira osteriz oñaz egingo dabenak be. Oneik Euzko Gaztediko Bilbotarra mendigoxale aldrakuak ixango dira. Mutil morrosko, sendo ta adoretsubok gaur larunbat gabean bederatziretan urtetekotan dira Euzko Gaztedítik, goxeko ordubat alderako Muxika'ra elduteko asmuaz, tellape baten, zabai baten edo atsedan apur bat artu ta egun zentijan an ingurubetako beserrijetan orrijak zabaltuta ta zabalkunde apurtxo bat eiñaz sasoiz Gernika'ra elduteko. Ikurrin da gusti juango dira ta idazki onen bitartez deituteko dirauste Bilbotarra'ko mendigoxaliari, beratzi-beratziretako utsik baga erdu daitezala Euzko Gaztedira, urteria egiteko.

¡Aupa mutillak bijar danok Gernika'ra geure aldunei agur samur ta maitekorra egitera!

ABELETXE.

MAÑARI

ELEIZKIZUNA

Gaur, "Mixiño eguna" deritxon eleizkizuna ospatuko da. Goizian, Jaunartziar eta egingo dira; ta arratsaldian be, eleizkizun ederra egingo da. Berbaldija, mixiñuatzaz, zabalgundia egiten daben dua ezagun batek egingo dau. Guazen ba danok eleizara: ta geure aldetik al-dogun gustija zintzo egiñaz, Josukristoen guramen deuna betetu daigun.

ERIJOTZA

Astartian il zan Goiti'tar Eulale andrea, "Mendiburu"ko alabia. Gorpu-obiraltzia, egunetenian egizan. Jaunak zeruan euki begi.

Senar eta umetxuari atsekabian lagun gayakez.

JUAN-ETORRI

Egun batzuk igaro dituz emen. Etxebarria'tar Kaitane neskatilla begikuak.

—Bilbo'tik etorri zan Goiti'tar Luki, emaztiagaz.

—Berriz'tik, Arriznabarre'tar Joseba mutikua.

—Algorta'tik, Jauregi'tar Ander.

—Bilbo'ra juan zan Lete'tar Domeka kontratistia.

—Lengo astian egon ziran emen, kerisak jaten etorrita, Areitio'tar Irene, Irastorza'tar Miren Begoñe ta Geredinga'tar Jonetxu neskatilla abertzaliak.

ZALDIBAR'ERA

Igandian, Zaldibar'en egin zan abertzale mitiñera emetik be, jeltzale juan ziran. Jai polita izan zala-ta, ango gauzak edestuten, ezpanak bata eritik ibili ziran. Jai orretara izan ez giñanok, barriz, euran entzuten une atseginttu baiat igaro gendun.

GERNIKA'RA

Gaur, Gernika'ra, emetik be abertzale batzuk juango dira. Jel-maitasunian egun eder bat igarota opa dautsogu.

URKIOLA'N

Igandian, Arabarrak, Urkiola'ra bidezkundian edo polegrinaziñuan etorri ziran. Golpian, meza nagosi ederra ospatu eben; eta arratsaldeian be, eleizkizuna, ederrez gitxitan lakua Arabarrak, ertza atara eben.

Gaur, ostera Arratiarrak erduko dira bidezkundez. Yente begikua ikusteko gaoz.

¡Aintza Andoni deunari!

MAÑARIKO.

EGUNEKUA

ESPAÑA'TIK

KATALUNIKO LEGE-GAIA

Madril'dik.—Katalunako aldunak pozik dagoz Madril'en Gobernuagaz izan dituen artu-emonakaz.

Nikolas yauna gaubez goizaldera arte Aldun katalanakaz egon zan eta onek bere atsegin erakutsi eban ministru-batzarrean yardun zanagaitik.

Ministruak ez ei eben aztertu Kataluniko lege-gaia, baina Batzar guztizkoetan Españko lege-gaiaz batera aztertuko ei da.

Datorren astelenean agertuko da Madril'en eta Bartzelona'n, bietan batera Katalunko lege-gaia au.

Ondo irakurri dauan urli batek esan dauanez ez dau ezer iñor ikaratzekorik, eta ointxetik ontzat emon daiteke.

Batzarrak ozopo barik ontzat artuko dauala diñoe.

Eta eusko-lege-gaia? Katalunioarak aren bat eskubide dauko gitxienez, yaramon egin gura ba yako. Bidurra ez da arrazoia Kataluniari ezer emoteko, ta indarra bere ez euskotarrari ukatzeko.

MAURA'REN ITZAK

Madril'dik.—Erri-barruko arazoa dauzoa dauken ministruak diñoanez, errepulikanuen alkartasunak 120 aldun ataratuko daur. Beraz Batzarretan aldrarik andiena izango da. Urrena sozialistak izango dira, sozialista gorriak, eta gero eskumatar yatorrak 70 edo 80 aldunegaz.

Guztitara, beraz, ezkertarrak nagosi izango dira.

Errepulikaren lendakaria lege-gaia ontzat artzean aukeratu bear da: urri bigarrengoa baino len. Gobernu ezkertarra yarriko da orduan.

Ez daiteke esan zenbat iraungo daben batzarrak, baina lur-legeak barritu ezketiño atertuko dira.

Politika gauzetan etorkizuna ona iduri yat.

Illabeterik gitxi igaroko da lege-erri barria biribildu barik.

Lendakari izateko politika alderdien ezaguera andia bear da.

Aukerakoa litzake, nire ustez, Alcala Zamora, ta beroneri emoten deutsot autarkia.

BESO YAUSIEN OPORRA

Felguera'tik—Mea-langille-batzaren erabagiz, Duro-Felguera'ko langileak sartu dira gaur bearrera, baina beso yausien oporra autortu dabe.

Bi milla ta berreun langille edo ba dira oporrekoak.

HERNIADO

Debe aprovechar la gran oportunidad que se le presenta para librarse del peligroso braguero que lleva, haciéndole la vida molesta y pesada. Sin duda alguna, usted habrá leído u oído algo acerca del famoso **Método C. A. Boer** para el tratamiento científico y racional de las **HERNIAS** y de las maravillosas curaciones obtenidas por millares de **HERNIADOS**, quienes gustosos las divulgan con cartas como las que reproducimos aquí:

SAN SEBASTIAN, a 26 de enero de 1931. Señor don C. A. BOER, Pelayo, 60. **Barcelona.** Muy señor mío: Le autorizo para que pueda usted publicar que mi hijo Lorenzo, de cinco años de edad, **ha sido curado** de una hernia escrotal con **su aparato**. Como nuestra casa es conocida en toda España, y principalmente en las provincias vascongadas, espero que con este apellido se hará usted un buena propaganda, ya que bien se lo merece. Sin más, queda de usted afectísimo y s. s. **JOSE ARANZABAL**, Loza y Porcelana, San Marcial, 40. **SAN SEBASTIAN** (Guipúzcoa).

LARREDE, 28 de abril de 1931. Señor don C. A. BOER, Ortopédico, BARCELONA. Muy señor mío: Tengo el gusto de enviarle esta carta, para manifestarle **que estoy completamente curado de la hernia** que venía padeciendo hace muchos años. Le doy el permiso para hacer el uso que quiera de esta carta, pudiéndola publicar en los periódicos. Quedándole agradecido, me reitero de usted afmo. s. s. **FRANCISCO USIETO**, en **LARREDE** (por Sabiñanigo) provincia de Huesca.

Herniado: Cuando usted lo haya probado todo inútilmente, acuérdese del **Método C. A. BOER**, que ofrece al herniado la maravillosa oportunidad de librarse de su hernia. Debe usted visitar, con toda confianza, al señor Boer en una de las poblaciones siguientes:

San Sebastián, martes, 14 julio, Hotel Europa.
Durango, miércoles, 15, Hotel Miota.
BILBAO, jueves, 16 julio, HOTEL INGLATERRA.
Miranda Ebro, viernes, 17, Hotel Trocóniz.
Briviesca, sábado, 18, Fonda Martín Gómez.
Burgos, domingo, 19, Hotel Norte-Londres.
Villarcayo, lunes, 20, Fonda Castora Sainz.
Haro, martes, 21 julio, Hotel Higinia.
Logroño, miércoles, 22 julio, Gran Hotel.
Estella, jueves, 23 julio, Hotel Comercio.
C. A. Boer, Especialista Herniario, Pelayo, 60, BARCELONA.

Talleres de Lamiaco

LAS ARENAS. T. 7.805.

Construcción y reparación de maquinaria. Fresado de engranajes cónicos, rectos y helicoidales; construcción de piezas para automóviles. Fundición de metal-

ERIJETATIK

Agur, Euzkadi Matia..!

"¡Agur, Euzkadi maitia!", esan euskun Agirre jaunak igandian Gernika'n, "Agur ta, ta laster etorriko gara atzera azkatasunagaz."

¡Its poskarrijak, its soragarrijak! Bata... ¿egingo ete-dau Jaungoikua'k alatz do "milagro" ori?

Euzkadi azke ixango da. Euzkadi bere burubaren jabe ixango da. ¡Bai, euzkotarrak!

Baña, azkatasun ori Madrid'en egingo ete-da?

Beñolan, "Arrati'ko Deya"'n itz oneik isarri genduzan: "Askok eta askok, euren itxaropen osua Donosti'ko itunbenian ipinden dabe. Eurok oker dagozala uste-dogu. Itunben ori dala-ta bakarrik, geure janbetasuna itxarotia, txakurrari ardijak iltia dala uste dogu."

Zoritxarrez ,ragarle edo "profeta" urteteko txurea daukagu. "Itza itz", "berbea berba", diño euzkeldunen esakun zarrak. Baña, ikusi dogu maketo askoren itza ta illargijari gabaz txakurrak egiñiko eusija bardiñak dirala.

Prieto'k, gure ostalari Prieto'k, euzkoazkatasuna aldeztuko ebala abindu eban Donosti'ko itunbenian. Gero arrezkero, "zubok ametsetan be iñoz egin eztozuben azkatasuna eukiko dozube", esan euskun euzkotarrai.

¡Guzurra, guzurra ta guzurra!

Prieto'k, bere itza ukatu dau. Ezkara, baña, arritu, ez. Itza ukatutia, berbea bete ezegitia berezko gauzea dala dakigulako

España'ko agintzea euren eskubetan dau-Prieto ta bere aberkidien artian.

kaenak euzkotarroi azkatasuna abinku euskuben. Prieto asi da orain ezetz esaten; bestiak ba beste ainbeste egingo dauskubela-ta gagoz.

Ganera, beste endakoentzako maketuak daukaen jauntxukerija ondo baño obeto ezagututen dogu.

¿Egingo ete-da ba geure azkatasuna Madrid'en? Ezetz uste dogu.

Baña, Euzkadi azke ixango da, bere burubaren jabe ixango da.

"Geure jaubetasuna eskuratu gura-badogu—giñuan antxiña etzala—, berau lenengo Euzkelerrija garretan jagi egin biar dogu, emetik Madrid'era bidalduko diran aldunak (diputaduak) geutarrak atera dagixan. Auxe egiten ba-dogu ,garaitzea geuria ixango da; geure erri osua zutunik jarten ba-da, ikarea sartuko daulako-"

Ba, euzkotarrak, Jaungoikua'ri zuboi ezkarrak ,danau oso-osuan lortu dogu.

Eta auxegoitik diñogu Euzkadi azke ixango dala.

Geure goguak, geure euzko-goguak azkatu doguzalako.

Euzkadi sutsu ta kementsu zutunik jarri dalako.

Azkatasuna geuk, toki batian ezpa-da bestian ;era batera ezpa-da, bestera; geuk egingo dogulako.

Geure orduba eldu dalako.

Jaungoikua geugaz dogulako.

Geure Aberrija, geure Euzkadi maitia, buztarri-pian ikustia baño euzkotar guztijok lenago iltia gura dogulako.

¡Agur, ba, Euzkadi maitia!, diñogu geuk be. ¡Agur, laster azkatuta ikusi-arte!

ELORRI

("Arrati'ko Deya"-tik.)

ERMU

DANTZARI TXIKIAK

Bear-bearruak ditugu, eta ¿zertan gaude mutil gastetxueri, dantzan irakatzi gabe? Bai degu tokia—bai eta ere gastetxuak—eta baita ere tun-tun-laria, ¿zer bear degu geyago? Gertu bada artesgaria, eta astartu gastiak, gero beti eintzingo ditugu, nora nai arako, zuek dezue itza.

DEUN JAGOBA JAYAK

Aurreratuaz daukaguz geure uriko jayak, ¿zertzuk aurtolatu dauskuzala, uste dozu ,irakurle Udalak? Ana nik dakidazenak: eresbatza, pelota-partiduak, boletakosariketia, erreixara edo aistura, txirringularien-jira-bira, abere-neurketa, Gernika'ko "Elai-Alai", eta abar-abar. Zer ezanik gabe, illan 24'grn· illuntzian uri gustiantzat Udal-etxian ur-beltz edo ardua; gañeko egun baten ,argiago argitalduko ditut, noz, eta zer eta zertzuk zari dagozan.

EMAKUME ABERTZALE BATZARI

Zuek, emakumiok, eraldu dozue baskun aberkogori, eta zuen eskuan daukazu guzia, zuek egin biar dozu gaur baskun txikerra dozuen arren, aunditu, eta zendotu, eta ¿nolan au? Batzatu zaitez ,eta zuben eginbearra da ,eusko usaña erabilli, bai mingañez, edo itzez, eta egitez etxian, naiz txaidian, erabilli gure iskuntza, kendurik erdeltzaletasuna, eta gaur, edo biar, dozuenian zuben igali (edo frutua) ezarri geure elez, umiari, zergaitik guk, euzkotarrok, erakutzi biar dogu, nun nai, euzkeltzaletasuna, egiten daben lez doixtarrak, prantzesak eta abar-abar, eurena, ¿guk, euzkeldunok, zergaitik ez?

Neure iritxia: ¿ez ote zeinke autolatu itzaldi edo jai bat? Neure asmoz, ekarri lezakez egun baten, Etxabe'tar Miren eta Altzeta. ¡Aupa emakumiak, itzartu, eta zuben biotzak berotu ,aberriaganako!

MENDI-IBILKUNDIA

Galdezka etorri zaidaz batzuk yanoz daugan urrengo, mendi-ibilkundia, ain dira estu eta larri batzuk ze, jakitun imini biar ditut guziak emendik ,nolan esku artian darabigun arazu ori, eta lanster argitalduko dabe, noiz eta nora. Estu-estu Oiz mendira izango da.

NASKALDIA

Madrid'tik etorri yakuz pelotari kementsuak diran Izagirre'tar Peli eta Solozabal'tar Kasimir.

—Bartzelona'tik, Areitio'tar Gotzon ,gure lagun eta euskeltzale aundia.

Ongi etorriak.

ERMU-ZALE

GETXO'TIK

DEUN IÑAKI EGUNERAKO

Aurtian iñoz obetoago ospatuko da geure Zaindarijaren eguna ta alan ixan biar be geuri ze ardura dauzku beste zatzuen oldosmen txarrak! Geuk kristauak garela erakutzi gura dogu edonun eta ezkarela atzeratuko asmo orretan ziur egon daitesala geure areriijuak. Geure asabak ontzat emoniko erabaki ori ezin apurtu dogu euren semiok eta jarraitzale garenok. Geuk eurok lez Deun Iñaki gure Zaindaritzat artzen dogu ta oiñ bat be eztogu atzera egingo naiz Erkaldar guztijak geure aurka datozala.

EUZKEL IKASTOLEAN

Astian bein barikubetan jarraitzen dogu Ikaskayakaz eta pozik gagoz aurrerantza

egiten dabezalako geure ikasle zintzuak. Ikaskai ostian geure adizkide ta abertzale zintzo dan Sorozabal'tar Pantzeska'k bere arduarapian geure neskatil lirañari dantza garbijak urekatzitia artu dau. Eztogu itzik gure lagun on au goralduteko. Gudari onak lez onek be beti zai geure gaztedijari al daun onura aberrijaren aldez eurei ataratekо.

MADRID'TIK

Gure adizkide ta euzkel irakastilako irakasle dan Artza'tar Andoni Madrid'era juan da. Berak diñozku idazki baten bidez ondo dagola ta EUZKADI'n emoten dagnzan izparrak atseginten jakozala.

Ezkarrik asko zeuri lagun on ori ta ondo ibili ortik eta batez be zorijon utsa baño zeure egiñen gustijetan opa dotzu zeuri adizkide dan.

E. L. B.

EGIJA

¡"EUZKADI" geroago ta ederrago ikusi nai badozu, bijarko itzi
unpedidua Bnueб '!ızяq
egin zaitez.

ARRATIA

Iragarrita egoan lez, igandean (garagarle'n 19'an) ibar onetako jelkidek batzarra egin eben "Arrati'ko Deya" deritxon izparringiaren gora-berak azalduteko, izparringi au ba jel-batzokien arduraz argitalduten da. Erri guztiak bialdu ebezan euren ordezkariak.

Lemona'tik egon zan Ozerin'dar Jon Andoni; Dima'tik, Elortza'tar Bingen; Zeanuri'tik, Manterola'tar Domeka; Arantzazu'tik, Soloeta'tar K., Iruarrizaga'tar M. eta Atútxa'tar K.; Gaztelu-Elexabeiti'tik, Urresti'tar K., Egilleor'tar I., Puxana'tar A.; Areatza'tik, Sopelana'tar Imanol, Juaristi'tar J. eta Gorostiaga'tar E; Yurre'tik, Batzoki'ko landakaria.

Sutsu, bizkor eta maitekiro gauzak azalduziran, aurrerako erabagiak artu ta artu-emonen kontu eginzan.

Erabagi barrietatik urtenenak dira, Zeberio'ko jelkideri dei egitea geugaz batu daitezan arazo onetan, Zeberio be edestiak diñauskunetik Arratia'ko atala dala-ta.

Laster zenbaki berezibat ateratea. Ibar maite onetako edestia, ondasunak eta aurrerapenak azalduez eta Arratian izan doguzan gizon ospatsuak irigarriaz. Onetarako udala laguntasuna eskatuko yake.

Uste dogu udal guztiak gurari au betetako poz-pozik erantzungo dabela. Udalak emoten daben laguntasunai begituko yake "Arrati'ko Deya" atal luzeago edo laburrago iminteko erri bakotxaren edestia ta... azalduteko.

BERTAKOA

EIBAR

ITZEIKIZUNA

Eibar'ko Euzko-Gastedija'k eratuta juan dau larunbat gabian Batzoki'ko aretuan izan zan Ruiz del Castaño, Santurtze'ko zinegotzi jauna'ren gaiñ.

Itz adoretsu betian azaldu euzkun Euzkadi'ko edestia eta Sabin geure Irakasle maitiak agertu euzkun ikurritza, agerturik "Comisión gestora"-ren batzordientzako itz oso gogorrak ez diralako errijak bialdukuak.

Atzenian ezan euskun, uri au izan bada erkalde edo errepublika lenengo izentau zan errija, berau izan biardala. Euzkadi'ko erkalde edo azkatasuna izentau biar daben erriya be.

Guztiz txalokatua izan zan azertzale zinegotzi eta izlari errime au.

EZKIOGA

Beste errietatik lez emendik be notintza aundia dabill erakutsirik, eibartarrok be iñismen zindua badegula au jazotendana izan leitekela biarrezko gauza bat izatea ez beintzat azko oldozten daben lez, uzkurtza otzitzekua.

Eleizak oraindik itz egun eztaben arren geu izan ezgaranok beintzat ezeiñ geinke utxirik emon, bakar bakarrik atsegiñ yatu 60.000 notin, zerbaiten egarrijak, batzen dituala alde ikuzgarri autan jakitiak.

EUP!

Larunbatian Jagoba Deunaren egunian Mendaro'ko abertzaliak aukeratuta eta igandian Anzuola'n anzuolatarrak zuzendua euzkojai ozpatzuak eraldu dute, eta eibartarrok beintzat alegin guztua egin biar dogu, geure agerkeriagaz arera ona emoten ia zubek be Emakume Abertzale Batza'ko neskatillok alegintzen zeraten laguntzen eta Zaldibar'era lez aldia aundi bat etortzen zeraten.

Neuk beintzat a ze dantza eta ikabrioa"-k egiteko gogua dodan egun orretan (J. I.).

MEKOLA

1) Aurrera adiskide, poliki dago. L.

La próxima
Página Agrícola
se publicará el
25 de julio
y en ella publicaremos artículos de gran interés para nuestros labradores y para todo aficionado a la agricultura.

Lector:
Difunde entre tus amigos estas páginas de interés material. Ellas pueden ser la ocasión para hacer brotar en sus almas el afecto a todas nuestras cosas, aun las más elevadas.

¡CAZADORES!
Gran liquidación de escopetas hasta el 15 de agosto, por exceso de existencias, más baratas que en fábrica. Armería S. Santos. Ascao, número 14.

LOS MINÚSCULOS mosquitos hacen más víctimas ellos sólos que todas las bestias feroces reunidas. Siembran por donde pasan los gérmenes de las fiebres y otras enfermedades mortales. Aléjelos de los seres que le son queridos. Pulverice Flit.

Flit mata las moscas, mosquitos, pulgas, hormigas, polilla, chinches, cucarachas y sus crías. Es mortal para los insectos aunque inofensivo para el hombre. De empleo fácil. No mancha. No confunda el Flit con los otros insecticidas. *Bidón amarillo - franja negra.* No se vende a granel. Exija los envases precintados.

Pulverice
FLIT
Mata más rápido

Por mayor: BOSQUETS HERMANOS Y CIA. Cortes, 591-A. Barcelona
Sucursales: Madrid, Sevilla, Valencia, Bilbao, Vigo, Gijón, Ceuta, Palma M.

Suscripción a beneficio del patriota Federico de Ugarritza

RECAUDADO EN JUVENTUD VASCA DE BILBAO

Suma anterior ... ... Ptas.	12.577,40
Alberto Rochelt	1,—
Una de Deusto	1,50
Urratza	1,50
Markiegi'tar Polentzi...	5,—
Centro Vasco de Bilbao...	100,—
Antonio de Zaldua	25,—
Un nacionalista...	1,—
Francisco Valdivielso	1,—
Garai y Lezana...	5,—
Carmen de Amezaga	3,—
Felisa de la Cuesta	1,—
Venta tarjetas San Miguel en Gernika	246,30
Recibido de Ernani'ko Euzko Etxea:	
Hipólito de Zubillaga...	2,—
Narciso de Aranburu	2,—
Fermín de Zugasti...	2,—
Bonifacio de Arbelaiz...	2,—
José de Apaolaza	2,—
Angel de Beristain	2,—
Hipólito de Setién	2,—
José de Urkia	5,—
Felipe de Apaolaza	2,—
Francisco de Garmendia	2,—
Leibar'tar Feli	1,—
" Narkis	1,—
" Amator	0'50
" Fabier	0'25
" Miren Itziar...	0,25
" Imanol	0'25
Felipe de Ugalde	2,—
Miguel T. de Alberdi...	2,—
A'tar K.	5,—
Cesáreo de Etxebarria	2,—
Juan de Zubillaga	1,—
Juan de Goya...	1,—
Manuel de Muzika	1,—
Florencio de Toledo	1,—
José de Zugasti	1,—
Augusto de Domingo...	1,—
Lázaro de Iruio	1,—
Martín de Zubillaga	1,—
Severiano de Barruetxea...	1,—
Joaquín de Azkue	2,—
José de Sarriegi	1,—
Gabriel de Elizondo	1,—
José M. de Ezeiza	1,—
León de Ayerbe	1,—
Miguel de Golkoetxea	0,25
Antonio de Mugika	1,—
Juan de Erayen	1,—
Nicolás de [illegible]	1,—
Severo de Aranburu	1,—
Antonio de Arbelaiz	1,—
Ignacio de Eztolaya	1,—
Felipe de Redondo	1,—
Gabriel de Arrospide	1,—
Manuel Montero	1,—
Agustín de Ubarretxena...	5,—
Julián de Arriola...	1,—
Pedro de Sarriegi	1,—
Roque de Izagirre	1,—
Alejandro de Guerra	1,—
Francisco de Isasa	0'50
Eugenio de Azpiazu	1,—
Alfonso del Valle	10,—
Domingo de Mugika	2,—
Ramón de Apaloaza	2,—
Antonio de Aizpurua	1,—
Martín de Ugalde	1,—
Cristina de Egiguren	0'25
Manuel de Zarautz	1,—
José Antonio de Goñi	0,25
Beatriz de Usateui	1,—
Felisa de Goya	0'50
Ignacia de Goñi	0,50
Catalina Goya...	0'50
Constantina Aranburu	0,50
Josefa Odriozola	0'50
Antonio de Ugalde	1,—
Agustín de Larretxea...	0'50
Total pesetas:	13.066,00

Solidaridad de obreros Vascos

Llega a mis manos una hoja circular de Solidaridad de Obreros Vascos, invitando a agruparse a ingenieros, arquitectos, abogados y, en fin, a todos los vascos que ejercen profesiones liberales.

No son estas horas las más a propósito para dedicarlas a ejercer el papel de censor, por otra parte nada difícil, y poner en la picota a los que han tardado tanto en dar este paso; sino de aplaudir sin regateos a esa entidad, ya que revela se ha dado cuenta de la importancia indudable que las clases intelectuales, obreros de la inteligencia, tienen en la sociedad y la trascendencia que para las reivindicaciones sociales en el País Vasco representa el incorporarles a este movimiento.

Pero ahora hace falta no seguir sesteando: la vida es lucha, y cuando se trata de esta clase de reivindicaciones, la actividad que es necesario desplegar es mucho mayor; es preciso que obreros manuales y obreros intelectuales vascos, en franca y leal cooperación, nos pongamos todos en marcha, dispuestos a luchar sin decaer un momento, con la tenacidad propia de la raza, para dar a nuestra Patria una estructuración social asentada en normas más justas que las actuales, que un capitalismo sin conciencia, atento sólo a sus egoísmos personales, muy apartados del espíritu cristiano, ha impuesto; que significa la negación de todos nuestros derechos, incluso del más elemental: el de ser preferido al extraño. Y conste que, al decir esto, no me guía odio alguno contra el obrero manual o intelectual forastero, como tampoco contra las otras organizaciones obreras, que deben dar asilo al no natural del país, antes bien no creo incompatible una inteligencia con ellas en aquellos casos que no se opongan a los intereses primordiales de la Patria.

Hora es ya de organizarnos debidamente, y por ello me dirijo en primer término a Solidaridad, que es la llamada a hacerlo, y en segundo lugar hago el llamamiento a todos los obreros manuales e intelectuales vascos, para que abran los ojos ante la realidad del momento transcendente en que vivimos; y unidos en apretado haz, y dirigidos por nosotros mismos, sin sugestiones extrañas que den lugar a suspicacias, laboremos por nuestra patria y por nuestras reivindicaciones, que nos conducirán a crear una sociedad más justa que la actual.

Un abogado bilbaíno.

NOTAS JUDICIALES

Causa por atentado

Ante el Tribunal de la sección primera compareció ayer mañana Modesto Urkixo para responder de un delito de atentado.

Los hechos se calificaron en principio como un delito de resistencia, y se solicitaba para el procesado la pena de dos meses y un día de arresto mayor; pero en el acto del juicio, y en vista del resultado de la prueba, el fiscal, señor Alcántara, modificó las conclusiones provisionales, y, considerando que los hechos eran constitutivos de un delito de atentado, pidió a la Sala se impusiera al procesado la pena de dos años, once meses y once días de prisión correccional.

La defensa, a cargo del señor Rugama, interesó del Tribunal que dictase sentencia absolutoria.

Hotel Arocena
CESTONA (Guipúzcoa)

El día en Bilbao

Acuerdos de la Comisión gestora de la Diputación.- Una idea de construcción de una nueva barriada de casas baratas.-El nombre de Sabino de Arana a una calle de la villa.-Los subsidios a los obreros parados

Lluvia inoportuna

La lluvia, entre sus virtudes y sus inconvenientes, suele tener la condición de inoportuna. El domingo hubimos de apechugar con lluvia inoportuna. No tuvo otro mal que este de su inoportunidad, porque ni fué mucha ni fué intensa. Correspondía al tiempo una jornada de sol, claro, con incitaciones en las afueras de la villa y de la costa próxima para el vecindario. La villa pudo solazarse en una de esas jornadas domingueras, plácidas y quietas bajo el sol, sin acumulamientos de gente en sus cafés, sus espectáculos y sus aceras, con la mayor parte del vecindario ausente en excursiones; pero el tiempo no se lo permitió, y hubo de someterse a otra jornada lluviosa, sin esa quietud de los días de calor y de excursiones a porfía. Mucha gente salió, no obstante, de Bilbao a primera hora; pero en vista del cariz del tiempo, la gente que hubiera salido por la tarde se quedó dentro de la villa. Esta compuso su gesto un poco fosco de los días de lluvia, y la tarde veraniega se frustró. Puede decirse que no ha tenido esta semana su descanso clásico, su verdadero descanso. Tendrá que esperar a la próxima.

De la Diputación

El presidente de la Comisión gestora de la Diputación recibió un telegrama, suscrito por don Víctor Etxegarai, exalcalde de Gatika, en el que protesta respetuosamente contra el acuerdo de la Comisión gestora al dejar de concurrir a la festividad religiosa de San Ignacio, según tradicional costumbre.

Otro telegrama de Mungia, firmado por el Cabildo parroquial de las Conferencias del Apostolado de la Oración, Congregaciones religiosas y entidades, protestando de la resolución de la Comisión Gestora.

Recibió también el presidente una carta del gobernador civil de Málaga, señor Coloma, agradeciendo la felicitación de que fué objeto al ser designado para el cargo que desempeña.

Preguntamos al presidente en qué estado se encontraba la huelga planteada por los cargadores del ferrocarril de Triano.

El señor Merodio, que se hallaba presente, manifestó que se concedió la jornada de siete horas a los que lo solicitaron y fué posible concederla; pero que luego surgieron otros con igual pretensión.

Se les ha contestado que hagan la demanda por medio del Sindicato, y así la Diputación podrá examinarla y resolver.

Del Ayuntamiento

En la Alcaldía se recibió una hoja impresa del Ayuntamiento de Miranda, en la que solicita un donativo para los damnificados por un incendio que se registró recientemente en aquella localidad.

También se recibió una carta firmada por Antonio Arri, dando cuenta de que el día 13 pasado salvó la vida a Pedro Valdés, que se encontraba en apurada situación en la ría.

La Alcaldía de Getxo dió cuenta a la de Bilbao de que los días 8 y 9 de agosto se va a celebrar en aquella localidad un alarde de txistularis, y pide le comunique cuantos de estos músicos de Bilbao podrían tomar parte en la fiesta, así como los honorarios que habrían de percibir.

La Comisión municipal de Estadística estudiará en una reunión de carácter extraordinario la moción en que se pidió que se dé el nombre de Sabino Arana Goiri a la vía que hasta ahora se ha denominado Gran Avenida, sin perjuicio de continuar el estudio de las demás variaciones de nombres de calles. También tratará del traslado de las oficinas de Estadística al edificio del Ayuntamiento.

Se enteraron los periodistas de que el alcalde patrocina la idea de crear una barriada de casas baratas en los flancos de la futura carretera de Santo Domingo a Enekuri. Para hacer el estudio oportuno ha solicitado de las oficinas correspondientes algunos datos que le sirvan de base para sus trabajos en este sentido a su regreso a Bilbao.

Se facilitó a los periodistas en la Alcaldía la siguiente nota:

"El Ayuntamiento, en sesión de 15 de los corrientes, acordó satisfacer un aumento de jornales a los obreros que trabajan en las obras de la traída de aguas de Ordunte, y han llegado noticias a la Alcaldía de que dichos obreros mostraron su conformidad con el aumento de jornales, de lo que se congratula, pero que asimismo pretenden que el repetido aumento se les entregue en un plazo determinado, amenazando para el caso de que así no se haga con una huelga, conducta completamente extraña e injustificada, pues que el Ayuntamiento tiene solvencia más que suficiente para las cantidades que haya de satisfacerles y no ha de retrasar caprichosamente la ejecución de su acuerdo, que llevará a la práctica tan pronto le sea posible, que, desde luego, no podrá ser en el improcedente plazo aludido."

El subsidio a los parados

Se reanudó ayer mañana la distribución de bonos a los obreros parados para la distribución de subsidios en especie. Se formó con este motivo la consiguiente cola en el Ayuntamiento. Hubo algunos que acudieron allí a las cinco de la mañana. Se produjeron algunos incidentes de escasa importancia, debidos principalmente al hecho de colocarse en las filas algunos individuos que no son obreros en paro forzoso, sino profesionales de la mendicidad. El alcalde accidental concretó a los periodistas algunos de estos casos de desaprensión. Anunció que es probable que esta misma semana se haga otra distribución de subsidios en metálico a los obreros parados cabezas de familia, que calcula será de unas 3,50 pesetas semanales.

Informó a los periodistas, atendiendo a sus preguntas, que creía que las obras de la carretera de Santo Domingo a Enekuri no se habían comenzado, por estar pendientes, sin duda, de alguna expropiación. En la próxima reunión de la Comisión correspondiente se ocupará de este extremo tan importante, no sólo por la obra en sí, sino porque en ella pueden hallar ocupación algunos obreros.

Comisión gestora

La Comisión gestora de la Diputación, en la sesión que celebró ayer, adoptó los siguientes acuerdos:

Aprobar un informe de Contaduría, visto el de la Ponencia Agricultura, proponiendo satisfacer a don Francisco García, de Karranza, pesetas 913,19, por importe de la subvención del 10 por ciento concedido por reconstrucción de un caserío.

Idem idem a don Tomás Zalbidea, de Dima, pesetas 1.609,14, para idem del caserío "Zabala".

Idem idem para satisfacer a don Cayetano Parada, de Arcentales, pesetas 1.500, importe del 50 por ciento del segundo plazo de subvención que le fué concedida para construcción de un caserío en Arcentales.

Idem del ingeniero jefe de Montes proponiendo sacar a subasta, con arreglo al presupuesto de pesetas 52.524,80 y condiciones fijadas por la Jefatura del Servicio Forestal, los trabajos de apertura de hoyos y sendas cortafuegos para la repoblación de los montes Pagasarri y Arraiz.

Idem idem proponiendo conceder las subvenciones siguientes para excursiones escolares de escuelas de barriada: 250 pesetas para las de Leiz-Miota y Matiena (Elorrio y Abadiano), 225 para la de Menchacaetas, 200 para las de Uribe y Pañaburu, 250 para la de Urioste, 250 para la de Bengoetxea, a condición de que se atengan a las normas fijadas por la Ponencia de Instrucción Pública.

Idem idem proponiendo exigir a los vecinos de Ipiñaburu (Zeanuri) se hagan cargo de realizar durante las vacaciones estivales las obras de reparación y acondicionamiento necesarios en dicha escuela.

Idem idem del jefe del Servicio Agro-Pecuario proponiendo dar de baja la parada reglamentaria que hasta la fecha ha venido sosteniendo la Junta de Beneficencia municipal de Bermeo, autorizándole a vender o sacrificar el semental si lo estima oportuno.

DEPENDIENTE DE FARMACIA
Que sea vasco se necesita. Escribir a A. B., EUZKADI.

Asuntos a sesión

En el orden del día para la próxima sesión ordinaria del Ayuntamiento de la villa figuran, entre otros, los siguientes asuntos:

Informe proponiendo se apruebe el proyecto de modificación del trozo cuarto de la conducción de aguas a Bilbao, entre la parte de los sifones "Zartuña" y "La Costalada", redactado por la Dirección de Abastecimiento de Aguas.

Otro proponiendo el nombramiento de los capitulares señores Garbisu, Oxenbarrena y Gorostiaga, y los vecinos don Nicasio Tejada, don Juan Carlos Isusi y don Fermín Garralda, para formar la Comisión Inspectora de la Banda municipal de música.

Informe proponiendo se exprese al Ayuntamiento de Málaga la simpatía con que el de Bilbao acoge la idea de que se erija, por suscripción, un monumento en la capital de España que inmortalice la fecha de la proclamación de la República, si bien vería con gusto que este asunto se centralizara en Madrid para la más fácil realización del proyecto.

Otro proponiendo se exprese a la Cámara Oficial de Comercio e Industria de Logroño que aun cuando no sea momento oportuno ni el Ayuntamiento el organismo más adecuado para informar en el asunto, ve con agrado sus anhelos de incorporarse aquella provincia al País Vasco en la estructuración de regiones a los fines económicos y administrativos.

Otro proponiendo se apruebe la moción de los capitulares señores Erkoreka y Abando, sobre construcción de dos carreteras:

Una de Zurbaran a Artxanda y otra de los Mimbres a Pagasarri, y se encomiende la confección de los oportunos proyectos a la Dirección Técnica correspondiente.

Moción de los capitulares señores Garbisu, Elorriaga y Arana proponiendo se solicite del ministro de Fomento la supresión del Consorcio de Sindicato de Carboneros.

ACADEMIA ANGULO
Preparatoria para ingenieros.
CURSILLO DE VERANO. ELCANO, 20

Rasgo altruista

En la noche del 11 al 12 del actual se produjo un incendio en la casa número 2 de la calle del Cristo, de esta villa, que la destruyó, quedando sin albergue diez familias, entre las que se encuentran cuatro empleados de la Robla a Balmaseda y dos jubilados de la misma.

Esta Compañía, a propuesta del señor director gerente, acordó acudir en socorro urgente de los damnificados, en proporción a la cuantía de las pérdidas sufridas en el siniestro, y como primera medida entregó dos mil pesetas a don Emeterio Gutierrez, mil a don Emilio Terreros, mil a don Francisco García, mil a don Fernando Artxederra, quinientas a don Lorenzo Díaz y quinientas a don Gerardo Borregan.

El mismo Consejo de Administración, con la Dirección, ha concedido además a su personal damnificado adelantos de importancia, completando finalmente su caritativa conducta con aportaciones importantes de sus peculios particulares a la suscripción pública que fué iniciada a raíz del incendio.

Se registran tan pocos rasgos de esta naturaleza, que es necesario hacerlo público para conocimiento de Empresas y particulares, a fin de que en casos parecidos pueda servirles de estímulo y recuerden que con un poco de caridad alivian las penas y remedian los daños que ocasionan estos siniestros y llevan la tranquilidad a los hogares que han quedado casi en la ruina.